

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — 1.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

A kenyérdrágaság.

A buza ára állandóan emelkedik. A liszt ára ehhez való mértékben. Természetesen ugrik a kenyér ára is.

Ha a pezgő ára ugrana, az ékszer ára haladna fölfelé, vagy bármely fölösleges, fényűző dolog, alig lehetne felpanaszolni. Akinek nincsen rá pénze, az ne vegye meg. A fényűzés s a nyomában járó pazarlás nem szükséges része az életnek. De a kenyér, az más. Az mindenkinek szükséges dolga, az élés, a megélhetés első feltétele. A gazdag ehetik kenyér helyett sok mindenféle más ételt, de a szegénynek nem marad mása, csak a kenyér. A mindennapi betevő falat. Amiről az imádság beszél: mindennapi kenyerünket add meg nekünk.

Ez igazán a legszerényebb óhaj, hogy az embernek naponta legalább kenyere legyen. A vizet és a levegőt ingyen adja a természet, kenyér kell csak hozzá s akkor már meg lehet élni. Ha nincs, jön az éhínség.

Buza azonban van. Van még tavalyi is és az idén is terem. De azért az ára úgy megy fölfelé, hogy szinte hihetetlen. Legalább hat év előtt ezt nem hitte volna el senki. Ma közel 30 koronán áll. Volt idő, amikor csak 13 koronán állott. S még mindig emelkedik az ára.

Mi lesz ebből?

Egy érdekes esetet írunk ide. Bécsből jön ugyan, ahol tudvalevőleg nem tulságosan nagy barátsággal vannak irántunk, ámde azért jellemző. Kétféle oldalról is jellemző.

A bécsi községtanács, amely meglehetősen nagy tanács: másfél-millió ember közügyeiben intézkedik, meginterpellálták a tanácsot, hogy mi az oka annak, hogy a lisztárak oly mérhetetlenül emelkednek s a szegényebb néposztályt élelmezési válságokba sodorják. Az interpellációra a bécsi községtanács azt felelte, hogy a lisztdrágaság oka a budapesti tőzsdén otthonos határidőüzlet. Ellene ez uttal nem tehet semmit, de kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy emelje fel a gabonavámokat

és járjon el abban, hogy Magyarországon a gabonahatáridőüzletet eltiltsák.

A Lueger ur politikai dolgaitól eltekintve, ismert dolog, hogy a bécsi községtanács a közintézmények fejlesztése és rendben-tartása irányában értékes munkát fejt ki a népért. Illetve a maga népeért. A gabonavámok felemelését kérő mozgalom is azt mutatja. Ez a mi rovásunkra menne.

A derék osztrák sógorok azt célozzák vele, hogy a magyar gabonárák a vámkülföldre való kivitele megnehezíttessék: ilyenformán ők könnyebben juthatnának olcsóbb liszthez. Szóval a régi szisztéma megint: Magyarország legyen ebben a dologban a fejőstehene Ausztriának.

Ami azonban a budapesti tőzsde határidőüzletét illeti, abban igazuk van. A gabona, a liszt, a kenyér olyan nyereszkes tárgya, melynek erkölcsstelenségéhez kétség sem férhet senki olyan ember részéről, aki ezekben az üzletekben valamely módon, akár közvetlenül, akár közvetve, nem érdekelt.

A vak leány.

A kacskaringós hegyi uton
Egy vak leány jön felfelé.
Világtalan szeme világa
Szegezve van az ég felé.
Fehér kötőjét, szőke fűrtjét
A szellő vigan lobogtatja.
Mosolyg a lelke... szép világban
Bolyonghat szüzi gondolatja.

A kaptatónál durva kőben
Megbotlik biztos hegyi lába.
S kinyújtott rózsás tenyerével
Lehull a fünek bársonyába.
Nagyot kacag ügyetlen voltán,
Hisz ezt az utat százszor járta!
Hogy éppen áldozó osztorok
Buktatja a fü bársonyába!

Omló haja lobogó fátýol,
Csaknem érinti arcomat;
Érzem keblének pihegését,
Leányos bája megragad.
Csak egy ölelő kézmozdulás
Keblemre zárhatnám, ó istenem!
De megdöbben lellem az égre
Szegett néma tekinteten.

Nem tudja a bohó, hogy látom!
Ha tudná: hogy borulna pirba
Arcának hamvas rózsabokra!
Talán el is fakadna sirva.

De most nevet... feláll s vidáman
Tipeg tovább, mind feljebb, feljebb.
Fehér ruhája száll utána
S körülfolylja, mint fényes felleg.

Oláh Gábor.

A nagybátya tanácsa.

Egy ifju éjjel-nappal a mulatóhelyeket járta és két kézzel szórta a pénzt, mintha csak az utcán találta volna. Csak félfüllel hallgatta a szülők és jóbarátok intő szavait és tovább rőtta a régi utat.

Egy napon öreg, tapasztalt nagybátyja magához hívatta. Böles életszabályokról beszélt s egy kis fadobozt mutatott neki, melyen e szó állt: Persely.

— A virágok könyvében olvastam egy emberről, aki, midőn 100 unciát akart kiadni, csak 80-at adott ki, a megmaradt 20-at a perselybe tette; 200-nál már 40-et tett félre és így kiadásainak husz százalékát megtakarítván, dús gazdag emberré vált.

— Kövesd a példáját és a mulatságaidra szánt pénzből husz százalékot tégy a perselybe. Minél nagyobbra fog nőni ez összeg, annál több örömed lesz benne s annál szivesebben fogod szűkebbre szorítani szórakozásaid, míg végre teljesen lemondasz róluk. Ne feledd, amit mondok! — és átnyújtotta a dobozát.

Az ifju megköszönte és megígérte, hogy követni fogja a böles tanácsot.

Alig egy hónapra e párbeszéd után a család egy meghitt embere felkereste a nagybácsit és hírül hozta, hogy az ifju többet dorbézol, mint valaha s hogy eszeveszett pazarlásával már a tönk szélén áll.

Ez este a nagybácsi ismét maga elé bivatja az ifjut és kemény szavakkal megdorgálta, hogy nem tartotta be ígérését és nem követte jó tanácsait.

— Edes bácsikám -- álmélkodott az ifju — hiszen szóról-szóra engedelmessétem. Mert csakugyan örömet leltem benne, midőn az összeg a perselyben egyre nagyobbodott. Kiadásaim husz százalékát lelkiismeretesen és pontosan félretettem. Így tegnapelőtt 100 unciából huszat, tegnap 500-ból százat és ma 300-ból hatvanat takarítottam meg. De ezek a félretett összegek mindamelllett sehogy sem tudtak nagy summává növekedni. Így gondolkoztam tehát: — Ne sajnáld az idődet és keresd fel nagyobb buzgalommal ezután a szórakozások helyeit és sohase mulassz el kiadásaidból husz százalékot félretenni. Ilyen módon csakhamar örvendetes összeg fekszik perselyedben. Láthatod tehát edes bácsikám, hogy jó tanácsodat nagy buzgalommal követtem s így valóban nincs okod reám haragudai.

Klau-Hakusaé.

Tessék meggyőződni hogy!

Pongyclák, Blousok aljak, gyermek ruhák színes ruhavásznak, szintartó blouzzefirek, ruhakelmék, mosó és francia delaine, Férfi Női gyermekharisnyák minden kivitelben

Igen olcsó árban szerzhető be
Fereny Józsefnél
Kossuth-utca 17.

Nem is határidőzlet az. Ezt a kifejezést csak a nagyközönség számára használják.

Az igazi neve különbözeti üzlet s ebben a formájában, mikor a kenyérrrel üz spekulációt, a világ leglelkismeretlenebb valami közé tartozik. Szégyen, hogy fennáll, szégyen, hogy eddig fennállhatott. A különbözeti üzletek nem szolgálják sem a termelés, sem a fogyasztás érdekeit. Az csak üzérkedés, annak is a leghitványabb fajtája, mert a szegény ember eledeléből, a kenyérből csinált üzletet.

A bécsi községtanács — habár idegen ország ügyeibe avatkozik is — ha a saját hatáskörében intézkedéseket tesz arra nézve, hogy ez a kenyér-drágaságot csináló üzlet megszűnjön, bizonyára a nép érdekében cselekszik és helyes dolgot művel s ezt az osztrák példát nekünk sem ártana követnünk.

POLITIKAI HIREK.

Miniszterek utazása. Szombaton este Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Soltra utazott, ahonnan ma este vagy holnap reggel ismét a fővárosba érkezik és valószínűleg esütörtökön utazik Viesbadenbe, ahol négy hetet fog tölteni. — Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délután több heti időzésre tiszadobi birtokára utazik.

A kibontakozás tervei.

Fuzió az előtérben.
Negyvennyolcas alkotmány-párt.

Radikális ellenzék.

A képviselők elszéledtek, ki fürdőbe ment, ki a kerületében tapasztalja a néphangulatot, de ott, azokban a titkos konyhákban, ahol tulajdonképpen főzik a nagy politikát, nem szűnnek a boszorkánymunka. A kibontakozás legkülönbözőbb terveit kovácsolják mindenfelé.

A kormány tagjai, ha most szét is mennek, hogy a különböző fürdőhelyeken pihenjék ki fáradalmaikat, állandóan érintkezésben maradnak és minden erejüket megfeszítve azon vannak, hogy helyükön megmaradhassanak és hogy az őszi kibontakozásnak a fuzió legyen az alapja.

A függetlenségi párt tulnyomó része ugyan a leghatározottabban ellene van minden fuziónak, a mint a koalíciónak bármily formában való fenntartását sem tartja megengedhetőnek, de azért nem hagyják abba ezt a mesterkedést. Abban bizakodnak ugyanis, hogy sikerül olyan kibontakozási tervet összekovácsolniok, a melyet elfogad az alkotmány-párt és a függetlenségi pártnak egy olyan része, hogy ez a kettő összeolvadva, megalkothatja a negyvennyolcas alkotmány-pártot, a mely aztán a parlamentnek többsége lesz.

A Justh—Holló—Batthyány-csoport pedig — az ő számításuk szerint legföljebb ötven főnyi nagyságban — megalkothatja, a balpártot is magába foglalva, a radikális függetlenségi ellenzék, a melyre nagy szükség van a nemzeti szempontnak Béccsel szemben való érvényesülésének tekintetéből is.

Ez az a kibontakozási terv, a mely a nyáron át előreláthatólag, a legtöbbször fog pertraktáltatni és a mely ellen a függetlenségi pártban éppen a legutóbbi napokban olyan határozottan nyilvánult meg a tiltakozás. A függetlenségi párt nevezetesen az a helyes felfogás uralkodik, hogy a többségi elvnek a mostani pártviszonyokban kell érvényre jutni, vagyis a kormányt a függetlenségi pártból kell megalakítani.

Létszámemelés.

A katonai kérdések.

A haderő reformálása.

Bécsben úgy látszik, most már egészen biztosra veszik, hogy a fuzió, amelyet már tavaly nyáron szerettek volna nyélbe ütni, meg fog történni. Erre mutat az a körülmény is, hogy a hadvezetőség a legkomolyabb előkészületeket teszi a katonai kérdések végleges rendezésére. Németország, nevezesen II. Vilmos német császár, ugyanis már igen türelmetlenül sürgeti, hogy a monarchia haderője reformáltassék és továbbá, hogy különösen a létszáma fölemeltessék s ennek a folytonos sürgetésnek az eredménye, hogy a katonai kérdéseket megoldani kívánják.

A bécsi közös hadügyminiszteriumban ugyanis — mint igen kitünően értesült bécsi forrásból jelentik — már három hét óta igen beható tanácskozás folyik az új véderő törvénytervezete fölött. Ezek a tanácskozások, amelyeken Hoffmann Hugó altábornagy és osztályfőnök elnököl, kifejezetten abból a célból folytatattak, hogy az ősszel a magyar válság kibontakozási tervének egyik főpontja a katonai kérdések végleges megoldása legyen. Ezért kell szigorúan megkülönböztetni ezeket a tanácskozásokat azoktól, amelyek megismétlődnek és csak akadémikusan foglalkoznak a tíz esztendő óta kész új véderőtörvénytervezetnek a legújabbban fölmerült kívánalmakhoz való számításával.

Most ugyanis nemesak arról van szó, hogy figyelembe vegyék azokat a múlt évi tanácskozások óta felhangzott újabb kívánásokat, amelyek szorosan a véderőtörvény reformjára vonatkoznak, hanem a mostani tanácskozásoknak ezenkívül az is a céljuk, sőt

talán ez a legfontosabb, hogy előkészítsék mindazokat az újításokat, amelyek behozatalát megengedik a hadseregben, de amelyek nem valósíthatók meg a véderőtörvény keretében, hanem amelyek életbeléptetésére vagy külön törvényhozási intézkedések, vagy legfőbb haduri rendeletek szükségessé válnak.

Bécsben azonban igen nagy tévedésben vannak, ha azt hiszik, hogy a függetlenségi párt elhagyja majd elveit és programját olyan nemzeti engedményekért, amelyek a bécsi közös hadügyminiszteriumban nagy kegyesen jóváhagynak. Ilyen alapon nem lesz se fuzió, se kibontakozás.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Női kereskedelmi tanfolyam. A Svetits leánynevelő intézet női kereskedelmi tanfolyama szeptember első hetében megnyílik. Azok, akik a tanfolyamot végezni óhajtják, már most jelentkezhetnek a Svetits intézetben.

Beiratkozás a kereskedő társulat polgári fiúiskolájába. Tájékoztás és félreértések elkerülése céljából értesítjük az érdekelteket, hogy a kereskedő társulat által fentartott felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos polgári fiúiskolai beiratások hivatalos ideje ugyan már lejárt, de okadott esetekben az igazgató helyettese ezenfelül is vesz fel növendékeket a Piac utca 8. szám alatti kereskedelmi tanintézetben (földszint 5. sz.) hétköznapokon délelőtt 11-től 12 óráig. Beiratkozáskor egynegyed évi 15 K tandíj és 6 K beirási díj fizetendő s a növendék iskolai, születési és újraoltási bizonyítványa is bemutatandó. Ugyanezen időben felvilágosítás nyerhető a másfoku iskolából átlépni kívánó tanulók különböző vizsgálatára és egyéb tudnivalókra vonatkozólag. Az igazgatóság.

Új zenekonzervatórium.

Az évkönyv.

Már többször méltattuk azt a nagy jelentőségű kulturális vállalkozást, melylyel P. Nagy Zoltán, államilag képesített okleveles zene-tanár gazdagította városunkat. — Most abból az alkalomból emlékezünk ismét meg a példásan vezetett zeneiskoláról, hogy az első évi értesítő megjelent. Örömmel látjuk az adatok között, hogy a kilenc tagból álló felügyelő bizottságban és a tanárkarban olyan kiváló egyéniségek foglalnak helyet, hogy ha eltekintünk is a vezető képességeitől, akkor is biztosítva látjuk az intézet jövőjét.

A zenekonzervatórium és kir. zeneakadémia előkészítő tanfolyam tanárcsapatát következésképpen alakult a jövő tanévre: zongoratanács: Halácsy Margit okl. zene-tanár, P. Nagy Zoltán zene-tanár; hegedű: Láng Zsigmond művészi oklevéllel bíró hegedű-tanár; ének, elmélet, összhangzattan: Kerner József hírneves zeneszerző, bécsi konzervatóriumi oklevéllel bíró tanár. Felügyelő: Darvass Sándorné.

A múlt tanévben az egyetlen zongoratanácsokon 77 tanítvány volt. Az intézet tanítványai közül Alföldi Béla nagy sikerrel vizsgázott a kir. zeneakadémián és meg is szerezte a középiskolai énektanári képesítést. Nyilvános hangversenyen Boros Anna, S. Szabó Emma és Harsányi Jolán szere-

Pongyolák

Madeira batisztok, mosó delainek és kartonok, Zsebkendők férfingek és gallérok, nap és esernyők leszállított olcsó szabottárakban kaphatók, zephírek és batisztok 20 kr. mtrje

Bolusok

1-65-től E. 2-75-ig

Harisnyák

férfi sokni -13

Klein Ignác Plac-utca, 24 sz. Kistemplommal szemben.

peltek. Három vizsgálati hangversenyen az intézet 77 tanítványa közül 48-an léptek fel. A tanév szeptember 8-án kezdődött és június 21-én zárattott be. A teljes tananyag után a jövő évi tájékoztatót találjuk. A tandíj oly csekély, hogy azt mindenki megbirja, az alsó osztályokban 8, felsőbbekben 10 korona, a kiművelési és akadémiai osztályokban 12 korona havonként.

A tandíjban a melléktanulmányok díjai is benne vannak. A múlt évi növendékek névsorszáma az osztályjegyzéke zárja be az értesítő oldalait. A jövő, szeptember hónapban kezdődő tanévre a beiratkozások az ének-, zongora- és hegedű-tanulmányokra augusztus 28-án kezdődnek, a zeneiskola hatalmas termekkel rendelkező új helyiségében, Piac u. 26. sz. a., az utcai emeleti lakosztályban.

IRODALOM

Vallomások órája. Szathmáry Zoltán ily című novellás könyve tegnap jelent meg a könyvpiacra. A 10 novellát tartalmazó könyvre még visszatérünk. Ez alkalommal csak a szerző következő sorait adjuk itt közre:

A közönséghez. Vallomások órája című novellás könyvem a mai napon elhagyta a sajtót. A könyv fűzött példányainak expedálását a mai napon megkezdtem. A diszkötésű példányok azonban csak a hét szombatján kerülnek ki a könyvkötészetből. Még egyszer kérem mindazokat, a kik gyűjtő-ívet kaptak, hogy azokat hozzám az esetben is beküldeni sziveskedjenek, ha a t. címen kívül más nem is rendelte még a könyvet. A könyv fűzött példány 2 korona, diszkötésben 4 korona. Kapható az összes debreceni könyvkereskedésekben is. Tisztelettel: Szathmáry Zoltán.

TÁRSAS ÉLET.

A leleményes posta. — Szemléltető oktatás.

§. Hogy a magyar királyi posta egyike a világ legtekélyesebb intézményeinek, azt mindenki tudja. Erre vall a következő kis eset is. Egy vidéki város postahivatalába a minap levél érkezett a többi közt. A levéllel azonban némi baj volt, mert a borítékán mindössze ez a címzés állott: „Adasék ez a levél, tisztelettel és szeretettel, az édes apám becses kezéhez”. A levélhordók tanakodtak, törték a fejüket, végre is abban állapodtak meg, hogy a fura levelet félreterezik.

Néhány nap múlva egy paraszt ember állított be a postára. Az újjával megkocogtatta a kis ablakot, mely mögött egy postatiszt dolgozott:

— Jó napot adjon Isten.
— Fogadj Isten. No, mi kell bácsi?
— Csak azt kérdelem, szeretettel, nem jött-e a fiamtól levél?

— Dehogyan is nem! Itt van-él — és átadták neki az illető levelet. És csakugyan neki szólt.

§. Egy tanfelügyelő beszélt el:

X. községben a tanító nagyon ambiciózus ember és elhatározta, hogy természetrajzi szertárt létesít az iskolában. Kutyákat, macskákat, libákat, bibicéket tömött ki és meg volt az állattani muzeum. A baj csak abban állt, hogy a gyerekek ezeket a jeles állatokat elevenen is eléggé ösmerték. A gyerekek inkább a híres, idegen állatokra, oroszlanokra, krokodilusokra, cápákra voltak kíváncsiak. Mikor a madarakat tanul-ták, egy órán a struc ismertetése következett. En éppen ezen az órán tettem látoga-

tást és magam is kíváncsi voltam, hogy a buzgó tanító, hogyan fogja szemléltetőleg bemutatni a strucot?

Hát, elkezdett magyarázni. Hogy a struc ilyen, meg olyan madár. Végül a zsebébe nyúlt és elővett egy hatalmas kapukulesot:

— Ide nézzetek, gyerekek! A struc olyan fránya madár, hogy ekkora kulcsot, mint ez ni, a kezemben, le tud nyelni, a nélkül, hogy megártana neki...

VÁRMEGYE.

Vasuti kocsiból meglátott adótárgy. A fináncnak nemcsak az orra, hanem a szeme is birneves. Ime a példa. Egy debreceni pénzügyi tisztviselő pár év előtt a vasuton utazott a pénzügyminiszterium egyik tanácsosi rangban levő főfinancával, aki a kocsi ablakból nézte a vidéket és meglátta a kertekben sűrűn épült pajtákát. Nyomban kérdezte is, hogy megadóztatják-e azokat? Mikor megtudta, hogy nem, a miniszteriumból nemsokára utasítást küldött a pénzügyigazgatóságnak, hogy az adót vesse ki a pajtákra. Sok huza-vona után a közigazgatási bíróság a kincstár javára döntött, mire a pénzügyigazgatóság öt évre visszamenőleg kivetette az adót a pajták után is. Ez ügyben a közigazgatási bizottság ugy határozott, hogy még a közigazgatási bíróság döntése után is tiltakozik, az adózást pedig csak a felvétel idejétől véli számíthatónak, mert a kivetés elmulasztásáért visszamenőleg nem terhelhetők a pajták tulajdonosai.

Az aratás biztosítása. A földművelési kormány gondoskodott, hogy az esetleg jelentkező arató-sztrájkokat az országban leküzdhesse. Ez okból Mezőhegyesen eddig négyezer máramarosmezei és székelyföldi földmivest helyeztek el. Elsején még ezer földmives érkezett a községbe és ez az ötezer aratómunkás július 25-ig Mezőhegyesen maradt tartalékban. Abban az esetben, ha az országban valahol aratósztrájk üt ki, Mezőhegyesről nyomban munkásokat küldenek arra a vidékre, hogy az aratás zavartalan lefolyását biztosítsák. A leirat tegnap érkezett a vármegyéhez.

Megsemmisített megyebizottsági tagság. Az 1907. év végén Hajdunánáson megejtett, megyebizottsági tagválasztást megsemmisítette a közigazgatási bíróság, miért is a múlt hónapban újra választottak. Nagyrészt a régi emberekre esett megint a közbizalom. A vármegye igazoló választmánya Rasó Gyula nyugalmazott alispán elnöke alatt tegnap délelőtt tartott ülésén foglalkozott a választás ellen beadott felbontással. Az ülésen jelen voltak: Péntes Sándor, Wessprény Kálmán, Orosz Sándor, dr. Czeglédy Mihály, Kiss József és Fischbein Ignác. Csupán egy tag megválasztását felebbtették meg, azon a címen, hogy nyereségvágyból elkövetett vétségért elítélte a törvényeség. A felebbező bizonyította, hogy az illető évekkal ezelőtt a bíróság jogerősen 100 korona pénzbírságra ítélte. Ez alapon az igazoló választmány a bizottsági tag választását megsemmisítette, mert a törvény kimondja, hogy nyereségvágyból büntetett egyén nem lehet bizottsági tag. Az eset annál sajnálatosabb, mert régi botlás következménye, aminek bizonyára folytatása is lesz, mert a megyebizottságnak van súlyosabb megítélés alá eső tagja is.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Öreg színészek városa. Lear király, mint polgármester.

Színész republika.

Nagysurányban elkótyavetyélték az öreg, nyugdíjas magyar színészek feje fölül a színt, a mit Thespis kopott szekere számára szereztek a kilencvenes évek elején. Azóta senkise gondolt többé arra, hogy együvé telepítsék az öreg színészeket. Am, néhány hét óta, nagy csöndben óriási tervekben török a fejüket a kiérdemült szinigazgatók, komikusok és síhederek. A terv az, hogy a nyugdíjas színészek összeállanak és csinálnak maguknak olyan tanyát, a hol a maguk urai lesznek és a hol kiki a maga passziójának élhet.

Mert sokféle vágya van a visszavonuló színésznek. A legtöbbje agrárius hajlamokkal fog az új élethez. Ezek gazdálkodni, hizó disznókat nevelni, kertészkedni és méhészkedni akarnak. Mások csöndes hivatalra vágyanak. Vannak, a kik szatócsboltot nyitnak és boldogan árusítják a sót, a dohányt s a foghagymát.

Persze, hogy ezt a sokféle törekvést ki lehessen elégíteni, egy külön kis republika van szükség. És nagy energiára vall, hogy a szervezkedő nyugdíjas színészek: Kassai Vidor, Fehérvári Ottó, Hevesi Gábor a régi Népszínház s a vidéki színházak aggasztányjai, ilyen republika-félet akarnak csinálni maguknak Szentendrén.

Már eddig is igen sokan élnek Szentendrén s azokkal, a kik a közeli időben odakészülnek, nemsokára száznál is több tagot számláló kolónia verődik össze. Ha ennyien együtt lesznek, akkor mindjárt meg-alapítják a színészek részvénytársaságát és a nagy pénzen házakat és telkeket vásárolnak.

A földdel együtt jár a hatalom: a szentendrei városi képviselőtestületben már is képviselve van a színészkolónia. Valószínű, hogy a nagy arányban megindult odaköltözés még nagyobb befolyáshoz jut-tatja a politikai szereplésre számító Hamleket, Lear királyokat, Robespierreket, Derrick-polgármestereket. És ha már itt tartunk, miért tartsuk lehetetlennek, hogy a szegényes szentendrei intelligencia észre-veszi majd, milyen hatalmas ambíciók bu-zognak Kassai Vidor bácsiék szíve mélyén s meghajol az ambíciók előtt, a kik olyan élethíven ábrázolták a világhírű állam-férfiakat.

És beteljesülnek a nagy vágyak: kiki a maga agrár földmivelő, méhész, szatócs vagy polgármester. Az lesz az ujaranjuezi aranykor, ha majd a tekintetes tanácsban Feledi bírók ülnek s bakternek megválasztják a legjobb Gonosz Pistát. — Bizonyos, hogy Szentendre nagy virágzásnak indul majd ebben az időben, a mi természetes is, mert itt igazán a legméltóbbak és legjobbak játszó majd az elsőrangú szerepeket. Sőt ha netalán a jó rác lakosság ki találna vándorolni a városból, népség és katonaság is bőven kerül a vén kőristák százaiból.

Legjobb a Békési Róza „Rózsza” szín szappana

Nagy érdeklődéssel várhatjuk tehát a legközelebb megalakítandó színész-republika sorsát.

VÁROSHÁZA.

Kisbérletrendszer Debrecenben.

Az idén és a jövő évben a város több nagybérlete jár le és már a törvényhatósági bizottságban is többen (Jánosi Zoltán, Szentesi János, dr. Révi Nándor stb) kifejezést adtak azon kívánságuknak, hogy térjen át a város a kisbérletrendszerre, mert az jövővelmezőbb.

A városi tanács idegenkedik a kisbérletrendszerrel, holott Szeged, Kecskemét és más alföldi városok ennek köszönhetik fölvirágzásukat. Csodálatos ez az ellenszenv, annál is inkább, mert következményeiben nemzetellenes. A paraszt nép földéhségét ki kell elégíteni és nyomban meg is fog szünni a kivándorlás. De a város anyagi szempontjából is kedvezőbb a kisbérletrendszer, mert a kisbérlet sokkal többet tud fizetni, mint a nagybérlet, ha pedig 25-30 éves kisbérleteket rendszeresít a város, akkor a kisbérlet a saját költségükön építkezni fognak, míg a nagybérletnek mindig a város épít és az épületek miatt is tömördek a baj velük.

Mint értesülünk, a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén indítványt fognak tenni a kisbérlettel való kísérletre. Legközelebb a sámsonligeti birtok bérlete jár le és ez alkalmas is arra, hogy belőle kisebb 10-20 holdas parcellákat kihasítsanak.

Debrecen választói. A város központi választmánya ma délután 3 órakor tart ülést Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt. A választói névjegyzékek ellen beadott felebbezések felett fognak határozni.

Letiltott napdíj. A V. adóhivatali napdíjast 28 napra behívták gyakorlatra, mennie kellett és a szegény, családos embernek, míg fegyvergyakorlaton volt, a 28 napra a polgármester beszüntette a fizetését. A szegény napdíjas utólag folyamodott a tanáshoz, mely irgalmasabb volt és folyósította a visszatartott fizetést.

A debreceni Kossuth-szoborbizottság 1909. évi július hó 17-én, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza kis tanács-termében ülést tart.

Ezrek egy cigány karavánál.

Pénz a sátorfákban. Véletlen felfedezés.

Honnan van a sok arany?

A véletlen bámulatos módon érdekes felfedezéshez segítette a tenkei csendőrséget. Az országutak elvadult kóborainál, egy vándor cigány karavánál 12.000 koronát találtak szinaranyban és pár ezer koronát ezüstben. Ez a rejtélyes vagyon a karaván több átfurt sátorfájába volt elrejtve.

Az érdekes banda elfogatása a következőképpen történt:

Segyestel községből Bot Juon parasztgazda buzavásárlás céljából Nagyváradra

jött. Pénzét buzára is váltotta és szekereivel hazafelé igyekezett. Tenke közelében, Hosszuaszó alatt nyolc cigány utját állta. Körbefogták a cigányok szekereikkel, nem tudott elhajtani. Bot Juon erre megadta magát.

— Pénzem nincs — mondotta — csak ez a buza minden vagyonom.

A cigányok erre lesztek a szekérről a buzát. Mig ezzel bajlódtak, Bot Juon, hogy életét megmentse, futásnak eredt. A cigányok utána. Izgalmas hajszá következett. Már-már kimerült Bot Juon, midőn rémületében csak most jutott eszébe, hogy boeskorában revolver van. Elővette fegyverét és háromszor visszalőtt. Három cigány maradt el erre üldözői közül. Egyik karján, másik nyakán, a harmadik lábán sebesült meg. De a többiek üzték tovább. Végre egy hosszuaszó ember mentette meg Bot Juont. Az ut mellett állott a hosszuaszó ember szekere, ő maga a földjét vizsgálta. A szekerre ült Bot Juon és úgy futottak vágatva be a faluba. A község házában előadták az izgalmas kalandot.

A véletlen műve, hogy a tenkei csendőrök éppen a község házában voltak. Nyomban a cigányok után indultak. A vakmerő karaván felszedve sebesültjeit, tovább állott már ekkor. A keréknyomot követve, üldöztek azonban őket a csendőrök. A nyomok egészen Tenkéig vezettek.

Nagy volt a csendőrök és Bot Juon meglepetése, mikor a tenkei vámnál rátaláltak a cigányokra. Nagy csődület volt itt s az érdeklődés központjában az üldözött karaván állott. Nem akartak vámot fizetni s e miatt leeresztették előttük a sorompót. Mikor Bot meglátta a cigányokat, az egyik kocsihoz futott és kezdte ledobálni onnan buzás-zsákjait. Ezt a munkát a vajda csak rövid ideig tűrte. Es szitokkal támadt Botra. Ezért Bot arcul ütötte a vajdát. Verekedés támadt. Harc közben Bot felkapott egy sátor karót, hogy fejbe vágja a cigányt. A vajda azonban elugrott és a rud a szekeret érte. Érdekes eseményt láttak most a körülállók. A rudból, a mint hirtelen eltört, fényes, csillogó aranyak gurultak ki. A csendőrök azonnal közbeléptek erre és összeszedték a kihullott pénzt. Tizenkétezer korona gurult ki a rudból, csupa arany volt minden pénz. A csendőrök megvizsgálták ezután a többi sátorrudat is, de csak egyben találtak pénzt, pár ezer ezüst koronást.

A horribilis pénz eredetéről nem tudtak számot adni a cigányok. Valószínű, hogy valami, még ki nem derített gyilkosság részesei. Bevitték valamennyiüket a tenkei járásbíróházba és most tovább folyik a rejtélyes aranyak ügyében a nyomozás.

UJDONSÁGOK.

* **Kedélyes est.** A Petőfi-dalkör a kör saját helyiségében (Fűvészkert u. 2., földszint) július hó 25-én, a segessvári kirándulási alap javára zene, szavaltat és bográcsos vacsorával egybekötött családi jellegű kedélyes estélyt rendez. Az estély kezdete pontban 8 órakor. Belépő-díj nincs, vacsora-jegy (gulyás, 1 bor, 1 víz) 1 kor. 50 fillér. Vacsora-jegyek kaphatók: A hölgy-bizottság tagjainál, a működő tagoknál, Márton Gyula ur (Piac utca 9. szám) üzletében és este a pénztárnál. Az estély műsora: 1. Jaj de busan harangoznak, népdalegyveleg Hitesytől. Előadja a dalkör. 2. Szavaltat. Előadja Dózsa György I-ső jegyző ur. 3. Székely népdalok, dr. Vajda Emilől. Előadja a dalkör. 4. Mulattató előadások a dalkör tagjai által. 5. Harangoznak, imádkozunk, népdalegyveleg Méder Mihálytól. Előadja a dalkör. Műsor után vacsora s vacsora után tánc.

* **Halálozás.** Néhai Jónás Mihályné szül. Takács Julianna f. hó 12-én, délután 4 órakor, életének 60-ik, boldog házasságának 16-ik évében 3 havi súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 14-én, délután 5 órakor fognak a református egyház szertartása szerint Barna utca 12. számú házunktól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat s barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos férje Jónás Mihály. Anyósa özv. Jónás Mihályné. Testvérei: özv. Szébenyi Istvánné szül. Takács Sára. Takács Ambrus. Sógorai illetve sógornői: özv. Jónás Imróné szül. Ujhelyi Zsuzsanna. Jónás Lajos. Jónás Sándor nejevel szül. Erdős Karolinával. Jónás Ferenc. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Kifosztott kirakat.** Női Lajos Bethlen utca 76. szám alatti szatós üzletének kirakatát az elmúlt éjjel valami vakmerő betörő bezúzta és kifosztotta. Öt üveg cognacot, három üveg rumot, sósborszeszt és más ezekhez hasonló dolgokat lopott el az ismeretlen, akit a szatós följelentése alapján a rendőrség széles körben nyomoz.

* **A homokkerti óvoda évről vizsgálja.** A város által fenntartott homokkerti gyermek-menházban a közbejött kanyaró járvány miatt július 10-én d. u. 4 órakor tartott meg az évről vizsgálja. A város, mint fenntartó testület részéről jelen volt Oláh Károly kulturtanácsnok. A vizsga minden tekintetben kitűnően sikerült. Elismerés illeti Szunyogh Amália vezetőnőt, ki különben okleveles óvónő, hogy a vezetés alatt levő homokkerti gyermek-menház kiállja a versenyt a városi óvodákkal. Bámulatot keltett a növendékeknek verselésben, értelmi dolgokban és más egyéb szórakoztató játékokban való kiképzése. Különösen elragadta a nagy számmal megjelent közönséget Pocsay Kuhár Annuska és Kokas Sanyika. Ez a két, alig 4-5 éves pötöm apróság olyan kifogástalan szabatosággal járta a „Magyar Szólot”. A vizsga után a jelen levő tanácsnok teljes elismeréssel méltatta Szunyogh Amália óvónő kitűnő vezető képességét, az apróságok pedig sűrűn fogyasztották a homokkerti ref. olv. egytot által ajándékozott cukorkákat. K. Gy.

* **Romlott hal a piacon.** A rendőrség kedd reggel vizsgálatot tartott az élelmiszer piacon és ez alkalommal megdöbentő felfedezést tett. Romlott, sőt büzös halakat talált, amelyeket elárusítani akartak, valamint több hentesüzletben olyan húsmeleket, amelyek szintén ártalmasak az egészségre. A rendőrség szigorú eljárást indított a romlott húst árulók ellen.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó fiunknak, testvérünknek, unokának és jó rokonnak: néhai Kovács Jósának f. hó 12-én, esteli 6 órakor, életének 12-ik évében, három heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 14-én, délután 3 órakor fognak Bem József utca 4. sz. házunktól a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után a Péterfia utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909. július hó 14-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett. Bánatos örüléi: polg. Kovács József nejevel Kurucz Erzsébettel. Testvérei: Kovács Jani, Miklós, Erzsike és Lajoska. Nagymamája: özv. Kovács Jánosné. Dédnagymamája: özv. Dadi Mihályné. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

Nyári vászon és tenniss ruhákat legszébben tisztít **Frabéczy** Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók Csapó-u. 28.

* **A turista diákok pénze.** Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy két turista diáktól egy, Borosik Gyula nevű fiu pénztárcát lopott és ezért a rendőrség le tartóztatta. Borosik Gyulát a rendőrség tegnap szabadlábra helyezte, miután a lopást nem lehetett rábizonyítani.

* **Esős idő.** Az ósrégi hiedelem szerint Medárd napján, ha esik az eső, az azt jelenti, hogy azon tul negyven napon át mindig, minden nap esni fog, habár naponkint esetleg csak pár percig is. Az idei Medárd nap június 8-ika óta, amikor tudvalevőleg eső volt, valóban nem mulik el nap anélkül, hogy hosszabb-rövidebb ideig meg ne erednének az ég csatornái. Az előz szárazság után a gazdák nagyon örültek a sok esőnek, annál inkább, mert közben a nap is ki-kisüt és szinte huzza elő a földből a veteményeket. Kukorica, burgonya bőven lesz. De a sok eső most már nincs a gazdák inyére, mert akadályozza az aratást és károkat okoz a gabonákban. A Medárd napot követő negyven nap ugyan még nem mult el, de talán az esőből és hidegből elég volt. Szinte nem is érezzük, hogy nyár van, inkább valami borongós október hangulata terpeszkedik fölöttünk.

* **Véresre vert timár.** Fekete Imre timármester, Csillag utca 41. szám alatti lakos tegnap összeszólalkozott Pető József timár nevével. Az összeszólalkozásnak az lett a következménye, hogy az asszony férjével együtt úgy elverte Feketét, hogy ennek sérülései igen súlyosak és körülbelül három hetet igénybe vesz, amíg begyógyulnak. A véresre vert timár súlyos testi sértés oimen panaszt tett a rendőrségen, amely a házaspár ellen az eljárást megindította.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Horváth István ref. 2 hónapos, Jónás Mihályné ref. 60 éves, Oláh Ferenc ref. 35 éves, Kovács József ref. 11 éves, Csinczocsics Róza r. kath. 1 hónapos.

* **Picadori, a bikaölő,** Gondör Aurél egyik kitűnő sláger kupléja, mely estenkint viharos kacajra fakasztja az Arany Bika mulató előkelő családi közönségét. Sajnos, nem sokáig gyönyörködhetünk az ő sokoldalú művészetében és kifogyhatatlan humorában. Holnap, csütörtökön utoljára játszik már városunkban. Vele együtt bucsuzik az egész elsőrangú társulat: The 8 See-Sav-Girls, e csodás angol táncsoport, The Thaidas amerikai excentrikusok, kiknek hihetetlen ügyességét még sokáig fogja kö-zönségünk emlegetni, Sisters Darlington, e bájos angol duet, Sáfány Vilmos, a budapesti Király színház tagja, La belle Merode, valamint a mulató többi kiváló starja. E hó 16-ára, péntekre, az agilis igazgatóság teljesen új műsort állított össze.

* **Utazó kosarak** és bőröndök, női kiegészítők, pénz-, szivar és cigaretták tárcák a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában, Kossuth u. 4. sz.

* **Fráter Loránd legszebb dala,** „Mégsem hittem, hogy van Isten”, Farkas Imre szövegével, zongora és énekre (1 K 80) megjelent, Antalfy Józsefnél kapható, Piac utca 44.

* **Előre haladt idény miatt,** szalmakalapok leszállított árban. Valódi pa-na-ma 5 forint, fiu és férfi kalapok 50 kr. Női negligé 2 forint, ú. v. Rózsa Lajos divat-áruháza, Piac 34.

* **Cséplési mázsakönyvek** kaphatók Thaisz A. papirkereskedésében.

* **Villamos világítás,** villamos csengő, házi telefon, villámhárítók legelőnyösebben, egy helyben, mint vidéken Földes Sándor (Nagytrafik udvar) készít, telefon 210. szám.

* **Női kiegészítők** különlegességek Mentze áruházában.

* **Gyümölcsbefőzés kézikönyve** szerkeszti Kürtiné, ára kötve 60 fillér, Piac utca 44. szám.

Magyar zászlósértés Romániában.

Képviselők akciója.

A képviselőház összehívása.

Sinaja, július 13.

Megbotránkoztató eset történt a nagy román városban, Sinajában, ahol jelenleg Ferenc Ferdinánd trónörökös tartózkodik. A szombati zászlógyalázáshoz hasonló, de még elvetemültebb ez, amely forrongásba hozta a monarchia vezető férfait és mindenfelé a legnagyobb megbotránkoztatást kelti.

Az eset vasárnap történt. Schönburg herceg magyar-osztrák nagykövet sinajai villájának ormáról eddig ismeretlenek, de mindenbizonynyal románok, letépték a magyar és az osztrák lobogót és a Drahoval folyóba dobták. Később, néhány perc múlva Ferenc Ferdinánd trónörökös szállása előtt sárba tiporva találtak egy összetéptett fekete-sárga lobogót.

Az eset nagy megdöbbenést keltett és Aehrenthal külügyminiszter azonnal utasította Schönburg herceg nagykövetet, hogy gyorsan tegyen jelentést a botránnyos esetről és szigorú vizsgálatot indítson. Sinajában az esetet nagyban titkolják és lecafolni igyekeznek.

A monarchia ellen irányuló tüntetés természetesen úgy Budapestben, mint Bécsben az államférfiak körében nagy megbotránkoztatást és forrongást keltett.

A függetlenségi pártban ma este kevesen voltak ugyan a képviselők, de csakis a sinajai zászlósértést tárgyalták. És pedig igen heves hangulat uralkodott a honatyák között, akik elhatározták, hogy ha holnapig megfelelő elégtételt nem kap Magyarország, a főképpen őt ért sérelemért, úgy husz képviselő aláírásával kéri fogják a képviselőház összehívását.

Ez esettel kapcsolatban jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös fogadására a romániai határon több, Magyarországról kitiltott oláh agitátor megjelent és a románság nevében memorandumot nyújtottak át a trónörökösnek, amelyben kérték támogatását. *A trónörökös — állítólag — szívesen fogadta őket.*

Az eset további fejleményei elé élénk izgalommal tekintenek.

TÁVIRATOK.

Ablakzúzó jégeső.

Arad, jul. 13. Az aradi járásban vihar vonult át, miközben galambtojás nagyságu jégeső esett. A jégeső a gyorsvonat ablakait Radna és Arad közt bezúzta. A vihar kárt okozott a buzabg.

A hol leszállítják az adót.

Washington, július 13. A fehérházban tartott tanácskozáson elhatározták, hogy a kereskedelmi társaságok tiszta bevételeire javaslatba hozott adókat 2 százalékról 1 százalékra szállítják le.

Vizsgálat egy takarékpénztárban.

Nagyszöllős, július 13. A nagyszöllősi kir. törvényszék kiküldte vizsgáló bíráját a Nagyszöllősi Általános Takarékpénztárba, hogy ott, egy följelentés alapján, tartson vizsgálatot. A vizsgálóbíró Dalmy bankszakértővel együtt most a bank könyveit vizsgálja. Eredmény már rövid időn belül várható.

A robbanás halottja.

Nápoly, július 13. A múlt éjjel az Észak-Carolina amerikai páncélos cirkálón kazánrobbanás volt. Egy tiszt meghalt. Az amerikai és olasz hajók gyászlobogót tüztek ki.

Kitört a perzsa forradalom.

Teherán, július 13. Persiában kitört a forradalom. A sah az európai követségre menekült.

Háboru Délamerikában.

Laspas, július 13. A lakosság az Argentína által Bolivia és Peru között utóbbi javára hozott döntés feletti elégedetlenségében kifosztotta a peruiak és argentiniaiak házaikat. Követelik a külügyminiszter visszalépését.

Köln, július 13. A Köln. Zeit. jelenti: Általános a vélemény, hogy Peru és Bolivia között a Laspasban történt események miatt háboru tör ki. A chilei admirális kijelentette, hogy Chile semleges marad, de hadihajók kiküldésére készül érdekei megvédésére.

Öngyilkos szakaszvezető.

Kaposvár, július 13. Gundics György, a 23. gyalogezred szakaszvezetője ma, kora reggel szíven lötte magát és szörnyet halt. Tettének oka ismeretlen.

Elgázolta a vonat.

Zombor, július 13. Beretvás Julia 5 éves leánykát a Zomborról Bajára induló vonat halálra gázolta. A gyermek szülei a vasuti töltés közelében arattak, nem vették észre, hogy a gyermekük a robogó vonat elé szaladt.

Osztálysorsjáték.

Budapest, jul. 13. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 10.000 koronát nyert: 104859. 5000 koronát nyert: 18339. 3000 koronát nyert: 100833. 2000 koronát nyertek: 18064 77537. 1000 koronát nyertek: 24336 78680 80638 91127. 500 koronát nyertek: 2856 11828 14866 16570 18156 19589 19589 21573 22283 24836 25104 27663 2987 30799 31005 31242 31729 35575 35963 41538 43152 52474 52668 52851 53063 53452 57486 59206 65541 66089 71590 71685 72878 74102 74159 74631 77289 77345 78006 81399 81710 72854 84237 84237 90071 91727 96951 87592 99412 102207 104753 108627 1939.

Egy Rothschild öngyilkossága.

Bécs, július 13. Rothschild Albert londoni bankár legifjabb fia, a huszonnégy éves Oszkár öngyilkos lett. Agyonlőtte magát.

A Duna áradása.

München, július 13. Az eső mindenütt megszűnt. A Duna folyton árad, de árvízveszélytől tartani nem kell.

Egy asszony tragédiája.

Kecskemét, július 13. Báthori Ilona kecskeméti fiatal leányt szülei hozzáerőszakolták Kovács László örkényi gazdálkodóhoz. A fiatal asszony nem bírta férjét megszeretni és szombat este kutha ugrott. Onnan azonban kimentették, de a szerencsétlen ma kerített magának revolvért és azzal szíven lőtte magát. Azonnal meghalt.

A király gyengélkedik.**Elhalasztott utazás.**

Kerülő uton érkezik a hír, hogy a király elutazásának elhalasztása nem politikai okokból történt, hanem az okok oly magántermészetűek, amelyek az egész országot a legnagyobb mértékben érdeklik. Az utazás elhalasztásának az az oka, hogy a király gyengélkedik.

Dr. Kerzel udvari orvos semmi szin alatt sem akart beleegyezni abba, hogy a király most utazzék el. Annál kevésbé akart ebbe beleegyezni, mert Ischlben most igen zord idő van. Az egész Salzkammergutban különben szörnyű esőzések vannak az egész nyáron. Az újságokban nem jelent meg semmi ezekről a salzkammerguti esőzésekről, nehogy a publikumot elriaszassák. S azt, hogy a király ischli utjának elhalasztása összefüggésben van az ischli rosz időjárással, éppenséggel titokban tartják, mert azok is elmenekülnek onnan, akik ott vannak. Nem akarják, hogy azok se utazzanak oda, akiknek szándékuk volt a nyarat ott tölteni.

A király előtt azonban nem lehetett és nem is volt szabad a dolgot titokban tartani s miután az uralkodó amugyis gyengélkedik, dr. Kerzel külön jelentést tétetett magának arról, hogy ott milyen az időjárás? Azt sem akarták nyilvánosságra hozni, hogy a király gyengélkedik, mert nem akarták befolyásolni a tőzsdéken az árfolyamokat és nem akarták nyugtalanságba ejteni a népeket. Egyelőre muló természetűnek mondják a király baját és inkább indiszpozíciónak, mint gyöngélkedésnek tartják.

Mindamellett nem akarják kitenni a királyt ilyen állapotban sem az utazással járó fáradságnak, sem pedig és különösen nem az ischli zord időjárásnak. A király addig nem is utazik el Ischlbe, amíg megbízható jelentés nem érkezik arról, hogy az idő ott teljesen megengyhült. Van ugyan olyan híradás, hogy a király holnap reggel mégis elutazik Ischlbe, azonban valószínű, hogy ezt a hírt is megcáfolják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Törvényszéki főtárgyalások.** A debreceni büntetőtörvényszék szüneti tanácsa e héten a következő bűnügyekben tart főtárgyalást: Július hó 15-én, csütörtökön: a bezárva levő Lupó Demeter s 7 társa ellen pénzhamisítás és forgalomba hozatal büntetéseért.

§ **Gazdátlan felső kabát.** Tegnap a 2-ik számú teremben egy felső kabátot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a törvényszéki szolgánál.

A hadnagy váltója.

A katonatiszti élet aranyzinóros, sujtásos világának egy szerencsétlen hajótöröttje állott ma a budapesti büntetőtörvényszék előtt, azzal vádolva, hogy két bajtársa nevét ráhamisította egy négyszáz koronáról kiállított váltóra, amelyet az „Országos Központi Füllérszövetkezet” című intézetben számítottatott le. A könnyelmű élet áldozata már nem viseli az aranybójtót, itt él a fővárosban valami nyomoruságos kis hivatalból. Sz. Béla Szatmáron volt a honvédtisztikar tagja, amikor a szomorú eset történt vele, amelynek, hogy ilyen vége lett, nem a bűnös szándékban, hanem a meg gondolatlan könnyelműségben van az oka. Az ügyesség okirathamisítás címen emelt vádat Sz. B. ellen, akinek az ügyét ma tárgyalta a büntető törvényszéknek dr. Tholdi bíró elnöklésével ítélkező tanácsa. A vádat dr. Varga ügyész képviselte, a vádlottat dr. Mózes László védte.

A volt honvédhadnagy kifejtette vallomásaiban, hogy a váltóügyben minden rossz szándék távol állott tőle. Jó viszonyban volt Ujhelyi Károly főhadnaggyal és Lator Zoltán hadnaggyal, a kik közül Latornak már előzőleg ő is tett kezességi szivességet. A mikor pénz dolgában megszorult, levelet irt Latornak, a kit arra kért, hogy zsiráljon neki egy négyszáz koronás váltót és kérje meg Ujhelyi Károlyt, hogy ő is vállaljon kezességet. Lator hadnagy erre a levélre azonnal válaszolt, kijelentette, hogy aláírja a váltót. Sz. B. Ujhelyinek is irt, a főhadnaggyal azonban akkor a bécsujhelyi katonai iskolában valami tanfolyamot végzett és a levél nem találta meg.

Sz. B. Lator Zoltán beleegyező levelének félremagyarázásával és mert hirtelen szüksége volt a pénzre, ráírta a váltóra Ujhelyi Károly és Lator Zoltán nevét is. A váltót benyújtotta az Országos Központi Füllérszövetkezethez, ahol leszámították.

— Törlesztett ön azután a váltóra? — kérdezte az elnök.

— Igen, rendesen fizettem, a váltókotelezettség azonban mindig a négyszáz korona Baradt — mondta a vádlott — Egyszer megtörtént, hogy nem tudtam fizetni, a váltót peresítették s akkor Ujhelyi Károly és Lator Zoltán kijelentették, hogy a váltón lévő aláírások nem az ő kezük írása.

A bíróság azután kihallgatta tanuképpen a két katonatisztet. Először Lator Zoltán hadnaggyon volt a sor.

Az elnök: Kérte önt levélben Sz. B. arra, hogy zsirálja a váltót?

A tanu: Igen. Azt válaszoltam, hogy aláírom, ha megígéri, hogy rendesen fizeti.

— Olyan volt az ön válasza, hogy Sz. B. felhatalmazásnak tekinthette arra, hogy az ön nevét ráírja a váltóra?

— A váltónak ilyen formájú kiállításánálunk nincsen szokásban.

Hasonlóképpen vallott Ujhelyi Károly is, aki kijelentette, hogy nem adott és nem is adott volna felhatalmazást a neve aláírására. A pörbeszéd után a bíróság Sz. B.-t okirathamisításért hat hónapi börtönrre ítélte el.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

CSARNOK.**Az ereklje.**

— Regény. —
(Folytatás.)

Alig várták, hogy megérkezzenek Regödre. Először még Regödi Kálmán foglalkozott avval a gondolattal, hogy táviratot küld Rádi Bélának, amelyben arról értesíti, hogy megérkezik. De azután a Bence bácsi megjegyzésére elállott tervétől.

— Sokkal kellemesebb, kedvesebb lesz a meglepetés, ha váratlanul érkezik meg a nagyságos ur. Azután még jobb is, ha későre érkezik meg, mert akkor jobban meglátjuk, hogy milyen rendszerrel gazdálkodtak.

Regödi Kálmán igazat adott az öreg Bencének s így történt meg, hogy értesítés nélkül érkeztek meg Regödre. Nem is várta őket az állomáson senki. Rajtuk kívül nem is szállott ki a vonatból más emberfia. Az állomáson csak a felvigyázó és egy-két ember lézengett.

Regödi Kálmánt kocsi nem várta s az öreg Bence bácsival gyalog indultak a faluba, a kastély felé. De amikor kijöttek a kis állomásépületből s ott állott előttük a falu, az öreg Bence bácsi szemében könny ragyogott.

— No, hála Istennek! Csakhogy újra itt vagyok. Nem változott itt meg semmi. A régi, csendes, nyugalmas falu, az most is. A boldog elégedettség édes tanyája. Csakhogy megint itt vagyok. Nem is megyek el innen többé soha. Itt maradok életem végéig. Annyi hányatás, annyi viharos izgalom után még edesebb, még kedvesebb lesz ez a csendes magyar falu.

Még Regödi Kálmán is helyeselt hozzá.

Az utcán egyetlen embert sem láttak. Munkaidő volt. Künn, a falu határában dolgozott minden ép kéz-láb ember. Nem is sokat törődtek most ezzel. Regödi Kálmán csak arról beszélt folytonosan:

— No, kellemesen lepem meg az én édes barátomat.

(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Július 13.

Budapesti gabonatőzsde.

Tartott áron elkelt (50 kilogrammonként) 6,000 mm. buza.

Rosz változatlan, zab tartott, tengeri rendes.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben, olcsóbb külföldi jelentésekre, eleinte gyenge volt az irányzat: később azonban a spekuláció vásárlásai következtében megszilárdult s a gabona-neműek árai 5-10 fillérral javultak.

A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1364	1376-1374
Buza április 1910	1392	1401-1400
Rosz május	—	—
Rosz októberre	996	1006-1005
Zab októberre	760	761-762
Teng. jul.	730	784-785
Teng. aug.	791	796-795
Tengeri május 1910	688	690-691

NYILTÉR.)*

A n. érdemű közönség szives tudomására hozom a több ízben előfordult keletlenlések és félreértések végett, hogy a „Hunia” fényképészeti műterem nem az én tulajdonom.

Mély tisztelettel
Brassay Zoltán
fényképész.
Szent Anna utca 5.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magyar forrás. Magyar forrás.
Hugyhajtó és Hugysavoldó
Szultánforrás.
 Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dns Lithion-tartamu ásványvíz, ninoson kellemetlen mellékítő.
Gyógyító és üdítő ital.
 Dus Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében valamint cukorbetegségekben, csuzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.
SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.
 Kutkezelőség és központi iroda: Eperjes. Igazgatóság Budapest, IV., Ferenoz József-rakpart 22. sz. Kapható már külföldön.
 Telefon Budapesten: Igazgatóság: 111-93.
 Telefon Eperjesen: 74.
Kapható mindenütt.

Csanak József
 sajáttermésű, tisztán kezelt
 homoki fajborainak
árjegyzéke.

Asztali borok:

Kadarka	1904-iki	1 liter	60 fillér.
Asztali	1904-iki	1 liter	64 " "
Kövidinka	1905-iki	1 liter	72 " "
Ezerjó	1905-iki	1 liter	80 " "
Rizling	1905-iki	1 liter	80 " "

Üvegbetét 16 fillér. 1089

Pecsenye borok:

Császárszállás gyöngye	7/10 ltr.	1 üveg	1.10 fillér.
Ezerjó szemelt	7/10 ltr.	1 üveg	1.20 fill.
Carbenet vörös	7/10 ltr.	1 üveg	1.20 fill.
Furmint	7/10 ltr.	1 üveg	1.40 fill.

* Hordó vételnél megfelelő árengedmény. *
 Friss töltésű ásványvizek állandó nagyraktára.

Szöllőtulajdonosok gyári árban szerkeztetik meg a legjobb rendszerű francia **Gyöngyharmat és Győzőpermetezőt**, továbbá a gumitömlőnél tartósabb s a permetezőhöz szükséges sárgaréz csiga tekeres tömlőt, egyedüli helyi elárúsítónál

Máthéi Fános
 vízvezetési légszesz s épület bádogos vállalatánál.

Műhely és iroda: Debrecen, Darabos-u. 54.
 Telephon 321-692. 1111
 Üzlet: Egyháztér 5. sz. Nagytemplom mellett.
 Felvállalja a legmodernebb fürdő berendezések elkészítését, angol closettek csatornázását és minden e szakmában vágó épület és műbádogos munkát jótállás mellett.
Állandóan nagyraktár.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558 sz.

Legbiztosabb szépítőszert a
Fáy-féle Arc-Crém.
 Kitiöntve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel. Hatása osodás!
Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen.
Egy tégely ára egy kor.
 Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona.
 756 Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél.
DEBRECEN, Kossuth u. 8.
 „Aranyzarvu” gyógyszerár. — Telefon sz. 469.

A leghathatósabb reklám
 a szép és izléses nyomtatvány.
 Előkelő üzletnek csinos nyomtatványan legyen s ilyet szállít jutányosan
MIHÁLY SÁMUEL
 könyvnyomdája Debrecen, Fötér 30. sz.
Számlák, körlevelek, cimkártyák, arucimkéik, levélpapírok,
 s mindenféle üzletben és irodában szükséges **nyomtatványok** jutányos árban és csinos kivitelben. 521

Donogán és Somossy
 Debrecen, kistemplombazár.
Mosókélme ujdonságok
 Zephyr, Batist, Ottomán vászon, Kreton, Voile de laine
óriási raktára. 656

Eladó tagbirtok.
 Szilágyvármegye egyik legszebb vidékén városhoz közel 260 magyar hold (1200 ölével) kövezett ut mellett, negyedóránnyira a vasut állomáshoz. A birtok síkfekvésű kötött talaj, mindentéle termelésre alkalmas kitünő minőségű, javítás nélkül terem, legnagyobb részt szántó föld, de van benne legelő és kaszáló is. Lakás s mindennemű gazdasági épületek a tanyán a tagba. **A birtok parcellázásra is kiválóan alkalmas.** Ára termés és instrukció nélkül 45000 forint. Teher rajta 21200 forint. Érdeklődők tudósítását a következő címen kérem:
Lugossi Dezső Rogyina posta Égerhát Szilágyvármegye. 1166

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA
APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVÍZ
 gyomor-, vese-, hólyag és bélbántalmaknál valamint asthma bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.
 Kapható:
Kontsek Géza
 fűszer és csemege kereskedésében
 Debrecen, Kossuth utca. 860

Villamos világítást
 lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, **malmok, gyarak, kastélyok** saját üzemi berendezéseket, **dynamo, motor szellőztető, telefon szobacsengő berendezéseket** helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel és szaktudással 924
 vatoság mellett
FAZEKAS IMRE készíti
 Debrecen Piac-u. 77. Telefon 567.
 Eredeti Dr. Just Wolfram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Légszesz és villamos csillárokat, ámpolnákat, falikarokat, mennyezet, asztali-, zongora- és éjjeli szokrény-lámpákat készit petrolum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra
Kulesár József bronzműves
 Telefon 638. Debrecen, Szent Anna-utca 6. sz. Telefon 638
 A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreceni képviselője tart állandó nagy választéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.
 30-50% gázmegtakarítással gyönyörű szép, nagy fényegővel égő, lefele égő lámpákat üzletek, kirakatok és lakások részére.
 Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.
 Jókárbantartást jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

BANKFI, szép fiatal elegáns ember, szeretne vagyonos független urinóvel délutáni órákban diszkréciónal elszórakozni. Kinek csak egy leánya van az kedvezőbb levelet „Bankfi 23” jelligje kiadó. 2260

AJÁNLAT.

FÉNYKÉPÉSZETI szaküzlet Löbl Gyula és Társa látszerész, Debrecen, Piac-utca 63. 1459

MOSNI vasalni házakhoz elmegyek, Veres-utca 13 sz. 2259

FODRÁSZNŐ házakhoz ajánlkozik, Zöldfa-u. 10. 2256

BEFŐZNI VALÓ kézzel szedett muskotály körte kapható Kaszanyitzky Endre üzletében és Simonyi-ut 25 szám. 2234

CZEGLÉD-utca 14 számú háznál jó ebédkoszt kapható, esetleg kihordásra is. 2235

EGY szoba 4 m. 50-es, egy szoba 2-50 egymásba nyíló, előtte nyitott veranda, külön nyári konyha 2 db. sertésre ól, az udvarban jóvizű kut, augusztus 1-re kiadó, Apafi-u. 22. 2207

KÖZELI malomtulajdonos heti egy vagon szép rozslisztet szállíthat, gabona, lisztkereskedőkkel, pékekkel vagy szállítókkal üzleti összeköttetést óhajt. Cim a kiadóhivatalban. 2080

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejeleése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 1932

24 krajcár egy méter jó mosó delin, 1-95 krajcár 140 cm. széles gyapjuszövet Benyáts Emilnél, Főtér. 1931

PÖRKÖLT kávé különlegességek villany üzemi kávé pörköltje a kirakatban, Félegyházy Jánosnál Piac és Miklós utca sarok. 1458

Ha nincs pénz, menjen vásárolni Kaiserhez, Hatvan-utca 2. 1293

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizettek, krepék, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 101

TAKARÉK megbízható takarításért fiatalemberről lakást kaphat. Értekezni Kissnél délután fél 2-4-ig Domb-utca a/22. 2263

SZEGEDI rózsza és édes nemes paprika nagyraktára Lindefeld J. Jenő fűszernagykereskedésében Városház-u. 2. Rózsza-u. 2. 2265

GÖZÉRŐVEL pörkölt, naponta friss kitűnő zamatu kávé kapható 2 kor. 40 fillértől feljebb Lindefeld J. Jenő fűszernagykereskedésében Városház-utca 2. 2264

165 HOLDAS birtok Nyírmártonfalva mellett, elsőrendű minőségű homok talaj szőlővel, urilak és cselédlakkal ellátva, családi körülmények miatt bérbe kiadó. Cim a kiadóhivatalba. 2264

EGY külön bejárati kis szoba e hó 15-ére kiadó. Cim a kiadóban. 2268

SZABÓNŐ munkát vállal, Cim Eötvös-u. 65.

VIZVEZETÉK és világítási munkákat a legelőnyösebben és a legmegbízhatóbban készít Fülöp és Nagy világítási vállalat. Darabos-utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan. 71

ÉPÜLET bádógos munkákat a legpontosabb kivitelben legelőnyösebben készít Fülöp és Nagy Darabos utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan. 71

KERESLET.

TANULÓ felvétetik Aszódy Mór rövidáru nagykereskedésébe. 2257

UTAZÓ GYŰNKÖK pénzbeszedők azonnali belépésre kerestetnek Gedő Piac-n. 56. 2258

A szepeségre egy csere kerestetik, értekezhetni Csapó-utca 6 sz. 2248

GYAKORLOTT segéd felvétetik Gerstner Kálmán fűszernagykereskedésében Debrecen Széchenyi-u. 2243

ÓRÁS! ékszerész tanuló fizetéssel felvétetik, Cim a kiadóban. 1848

HÁZMESTER, egyuttal boltiszolga felvétetik Piacz 71 sz. butorüzletben Schwarz Vilmosnál. 2239

ÜSERÉT keresek polgáriba járó leány számára művelt családnál, ki gyermekét németszóra akarja adni. Toporcz, Szepesvármegye: Schneider János ev. tanító. 2261

ÍRODAI vagy pénztárnoknői állást keres gyakorlattal bíró leány. A német nyelvet írásban is bírja. Cim a kiadóban. 2237

PÉNZTÁRNOKNŐ jó irással, ki a könyvelésben is jártas aug. 1-re kerestetik. Ajánlatok Bosznay J. és Társa céghez Debrecen küldendők be. 2267

CORREPETITORT keresek azonnali tanításra, elemi iskolás leánykához Hatvan-utca 36. 2270

Keresek butorozott szobát diszkrét külön bejárattal augusztus 15-ére. Ajánlatok kéretnek Csókás Elemér, Budapest VII., Weselényi-utca 49. télelelet 1. címre. 2262

KÉT jó munkás butor asztalos segéd felvétetik Darabos-utca 17. műasztalosnál. 2271

ELADÁS.

60 hektó bor eladó Vörös 5 sz. Dankó. 2230

GAZDÁLKODÓK és **ÉPÍTKEZŐK** figyelmébe, Szép ház, két utcára nyílik, ára 4200 forint eladó. Cim a kiadóban. 1301

FODRÁSZÜZLET súlyos betegség miatt sürgősen eladó, szálloda mellett. Cim a kiadóba. 2269

HEGEDÜ vonó és hur nélkül 8 forintért eladó, cim a kiadóba.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

2630—1909. eln.

Hirdetmény.

A földadó kataszter kiigazításáról és a földadó százalékanak megállapításáról szóló 1909. évi V. t.-c. végrehajtása iránt kiadott 1909—1909. sz. pénzügyminiszteri utasítás 5. §-a értelmében felvett miveltési ág változások besorozásának a **Pacz és Bank erdőségeiben** megkezdésére Kuczray Emil kir. kataszteri biztos ur határidőül folyó évi **július 17. napját tűzte ki.** Erről a nevezett erdőségeiben foglalt földrészteltek birtokeait azzal értesitem, hogy a felszólamlási jegyzékek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1909. július 12.

Vecsey Imre,

főjegyző, polgármester helyettes.

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL**

Bármilyen Szatmári részvény

vételre

kerestetik

megbízásból.

Arajánlat **Horváth Béla** megbízott-hoz Szatmárra küldendő. 1151

Eladó ház.

Hatvan-utca 36 sz. amely áll egy utcai 4 szobás két udvari 3 szobás és egy kis szoba konyhával előnyös föltételek mellett eladó, ugyanitt 2 udvari lakás 3 szobás az egyik azonnal, a másik augusztus egyre kiadó. 1034

Értekezhetni **Simonffy-utca 19 sz.** a tulajdonossal.

Schicht szarvasszappana a legjobb

Fehérneműm' irigyelik,
Benne egy folt sem látezik;
S hogy oly szép fehér,
Megmondom miér':
Szappant csakis Schichttől vegye,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó, anya

leányának a kelengyén kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni:
„Ovd fehéreneműt a közönséges, jóllehet olcsó szappanoktól. Csakis Schicht szarvasszappannal moss, akkor finom sávos vasznaid, a kényes csipkék és, puha flanelk, valamint a többi fehérenemű is, legyen az fehér vagy színes, finom vagy durva, olyan marad mint az új, mert Schicht szarvasszappana kiméli és korszerválja a szövetet. Ha minden tisztítási célra kizárólag Schicht szarvasszappant fogod használni új otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz magadnak megtakarítani.”

Tisztasága **30.000** kornával szavatoltatik.

Tisztviselői
Zörlesztéses kölcsönök

a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít és erre vonatkozólag díjtalanul ad felvilágosítást a

Vasuti Alkalmazottak

Takarékpénztára r.-társaság

Debrecen, Piac-u. 10. 1180

„ERIT“

Első Magyar Fotóipar R.-Z.

„ERIT“

„ERIT“

„ERIT“ lemezel kaphatók

Löbl Gyula és Társa

fényképészeti cikkek szaküzletében Debrecen, Piac-u. 63.

„ERIT“